

La dansa

La dansa

La dansa és un eixercici de moviments que es realicen en el cos, principalment braços i cames, al ritme d'una determinada música.

Està considerada com una de les belles arts més simbòliques, ja que en ella s'accentua la necessitat de transmetre emocions i expressions que, des dels actants, apleguen als espectadors.

La dansa forma part de l'història des de temps immemorial i ha segut element important en el desenroll de l'humanitat, perquè s'ha utilitzat per a diversos fins, artístics, culturals, religiosos, etc.

Els balls que integren la llista dels tradicionals en la Comunitat Valenciana, són aquells que es coneixen i estigueren de moda a partir del segle XVII i que s'han anat transmetent de generació en generació de forma empírica.

Les diferents danses han estat condicionades i van evolucionant segons el desenroll econòmic i cultural de la comarca de procedència. Els nous elements que es van introduint transformen el ball inicial, quedant finalment conformat en un ball representatiu de la localitat o comarca a la qual perteneix.

Com a més antiga tenim la chàquera, que va ser molt popular en els sigles XVI i XVII, encara que n'hi han partitures anteriors.

La chàquera és una dansa que té poc de moviment, s'acompanya en tabal i dolçaina i servix per a l'inici de qualsevol festeig on n'hi hagen balls després.

Com sempre i des d'antic, totes les danses tradicionals tenen un sentit ritual, per lo que seran encapsalades per algú important.

La chàquera vella sempre escomençava per una parella en la qual la dona tenia que ser casada i no podia somriure al seu acompanyant. Al final de la dansa totes les parelles passaven per davant del dolçainer per a donar-li un diners i este, per mig del soñit de la dolçaina indicava la quantitat de diners que li havien ficat en el sombrero, sent un motiu d'orgull per a la parella que rebia el soñit més agut de la dolçaina.

Atres danses valencianes són la seguidilla, el fandango, el bolero i la jota, totes elles en molta variació segons comarques i molt més conegudes en l'actualitat.

Hui hem volgut fer una resenya més extensa de la chàquera per a ser la més antiga i per a commemorar la celebració del IX Festival de Folclor Valencià, III Memorial Enric Martí, Festival que lo que preten és continuar en la tasca de divulgació de les nostres danses i que estes seguixquen vives i actuals.

EQUIP DE JOCS TRADICIONALS

L' Equip de Jocs Tradicionals El Piló segueix estant present en totes aquelles manifestacions sobre jocs, que es fan al llarc de la nostra Comunitat, be siguen campionats federats, trofeus locals o demostracions de divulgació.

Així, el dia 24 d'Abril, assistírem a la Trobada Interautonòmica de Birles de a Sis, que es va celebrar en Nogueruelas (Terol) i va reunir a gran quantitat de jugadors de les Autonomies veïnes, Aragó, Catalunya i València.

El dia 22 de Maig varis membres del nostre equip varen estar en l'Associació de Veïns del carrer Josep Carsí fent una demostració de jocs valencians en el carrer, en la que varen participar molts veïns durant tot el matí.

El dia 20 de Juny també ferem una demostració de jocs en les festes del carrer Capitan Uribarri.

El dia 27 de Juny participàrem en el trofeu Copa Generalitat Valenciana de Birles, en el que teniem quatre jugadors classificats per a les finals. Les partides es disputaren en el poble de L'Olleria i foren molt renyides. Els jugadors d'El Piló sols aplegàrem a les semifinals, pero s'en vinguèrem contents perque passàrem un dia molt complet de germanor en atres jugadors de la nostra Comunitat.

En quant a la modalitat de "Tirachines", recentment incorporada al nostre Equip, ya escomença a donar fruits, i així el dia 24 d'Abril es va jugar en la localitat de Petrer (Alacant), el campionat de "Tirachines" de la Comunitat Valenciana, en el que el nostres tiradors Gaspar Arcon i Montesinos quedà campeó i Gaspar Arcon i Gausés quedà en segon lloc.

Els dies 21, 22 i 23 de Maig es va crelebrar en Gijon (Asturies), el campionat d'Espanya de tiradors i el nostre jugador Gaspar Arcon i Montesinos va quedar en segon lloc en la modalitat de distància.

El dia 30 de Maig viatjàrem a Almassora (Castelló), per a disputar el Trofeu de "Tirachines" de Festes, quedant campeó, en la categoria d'espers, Gaspar Arcón i Montesinos i en sext lloc Gaspar Arcon i Gausés.

En el mateix Trofeu hi havien dos categories més, femenina i principiants. En femenina Antonia, la mare del nostre campeó, quedà classificada en sexta posició i en principiants, Amadeu Gonzalez i Cazallas, que va rebre l'alternativa en la modalitat de tirador ab gomes, quedà classificat en quart lloc.

NOTICIES

GRUPS EL PILÓ

El Grup de Danses, Tabal i Dolçaina i Rondalla El Piló han tingut varies actuacions en estos últims mesos, sent les més deatacades les dels dies 8 de Maig en els actes del 10 dB, de Burjassot (Danses, Rondalla i Escola de Dolçaina); el mateix dia 8 en la dansa a la Verge, en València (Danses); el dia 5 de Juny en Cheste (Danses, Rondalla i Cant d'Estil), per a recaptar fons per a la lluita contra el càncer; el dia 10 de Juny en la procesó del Corpus de Burjassot (Danses i Tabal i Dolçaina); el dia 17 de Juny en la "Dansa de les coveteres", de Manises i el dia 19 de Juny en el Festival d'Almàspera.

SOPAR DE FI DE CURS

Com ya és tradicional per a celebrar el final dels cursos que impartix El Piló, el dia 25 de Juny, es va organitzar un acte per als socis i simpatizants en el que , després de sopar, en faixa naturalment, feren una bona demostració dels seus avanços els alumnes de l'Escola de Dolçaina, dirigits pel seu mestre "El Cigalo". A continuació el Grup de Danses, dirigit per M. Carne Grafià, va oferir uns balls i per a finalisar la velada el Grup de Cant d'Estil (Pepita Burguete i Vicent Fita), donaren una bona mostra del seu ben fer en Albaes i atres modalitats.

També hi ha que dir que abans dels grups d'El Piló, actuà un grup de ball del Paraguay, mostrant unes pinzellades del seu folclor.

VELADA CULTURAL

El passat dia 24 d'Abril, esta Entitat Cultural Valenciana El Piló, va organitzar en el Centre Cultural Tívoli, de Burjassot, una Velada Cultural especial per a l'estrena de l'obra premiada en el Concurs de Narrativa El Piló, modalitat Premi de Teatre Josep Melià i Castelló, de l'any 2009.

Davant d'un bon grapat d'assistents, el Grup de Teatre de la Falla Pinedo-Tres Camins, va representar l'obra premiada, titulada **Quan l'amor torna a somriure**, original de **Juli Navarro i Gimeno**.

Una vegada acabada la representació teatral el President d'El Piló, Josep Barat, va entregar un recordatori al Grup de Teatre.

Tot seguit el Grup de Danses, Tabal i Dolçaina, Cant d'Estil i Rondalla d'El Piló, va tancar la Velada fent unes actuacions de Dansa, Cant i Música, típicament Valencianes, en el transcurs de les quals es feu un homenage en recort de Paquita Fuentes i González, balladora del Grup que feia poc de temps que havia mort, entregant el President un recordatori als seus familiars.

XXII CONCURS DE NARRATIVA EL PILÓ

El dia 28 de Maig es va celebrar en els locals de Trapemar Hotels, el Sopar de Narrativa i entrega de premis als guanyadors del XXII Concurs de Narrativa El Piló i la IX Beca Federic Feases de Novela, en llengua valenciana, que cada any convoca El Piló ab la col·laboració de l'editorial l'Oronella.

La **IX Beca Federic Feases de Novela** va quedar deserta al considerar el jurat que no reunia les condicions que exigien les bases.

El **IX Premi Bernat Fenollar d'Agroconte** va ser concedit al treball titulat *Les mans buides* de l'autor **Andreu Tintorer i Peiró**.

El **IX Premi Lletraferit de Relat Eròtic** es va concedir al treball titulat *Polaroid* de **Paco Tarazona**.

El **III Premi de Teatre Josep Melià i Castelló** va ser concedit a l'obra titulada *Junt al confesonari*, original de **Rafel Melià i Castelló**.

Després de l'entrega de premis, **Josep Vicent Miralles i Piles**, feu la presentació del llibre *Proa a illa Tortuga*, guanyador de la Beca de l'any passat.

En el transcurs del sopar es va donar l'lectura pels autors als tradicionals **Micro-relats**, que son votats pels assistents, quedant en primer lloc el llegit per **Vicent Fita**, en segon lloc el llegit per **Josep V. Miralles** i en tercer lloc el llegit per **Rafel Melià**.

A l'acte assistiren l'Alcalde de Burjassot, En Josep Lluís Andrés, la Regidora de Cultura, Na Sonia Blasco, els Regidors del P. P. En Maximino Fernández i En Vicent Valero, representants d'associacions valencianistes i gran quantitat de socis i simpatizants, amants tots ells de la Llengua Valenciana.

El Grup de Cant d'Estil d'El Piló, acompanyat per tabal i dolçaina, va cantar unes Albades en honor de les obres premiades i tancà l'acte el President d'El Piló, Josep Barat, que reiterà una volta més la defensa del valencià i demanà als presents que no dacaiguen en la lluita per desfendre la nostra cultura valenciana propia i diferenciada de qualsevol atra.

IX FESTIVAL DE FOLCLOR VALENCIÀ EL PILÓ

III MEMORIAL ENRIC MARTÍ

El dia 12 de Juny va tindre lloc el IX Festival de Folclor El Piló, III Memorial Enric Martí, en l'auditori de IMCJ, de Burjassot.

Per a escomençar la faena varem rebre al grups convidats, als que obsequiarem en uns entrepans i unes frivolitats que serviren de sopar.

El Festival, presentat pel soci d'esta Entitat **Vicent R. Gil i Andreu**, escomençava a les 22 hores i s'allargà prou en la nit perquè hi havien molts grups per a actuar.

Escola de Cant d'Estil El Puig

El primer grup en actuar fon la **Colla de tabals i dolçaines "Els Cigalos"**, de Manises, que tocaren les peces *Rollet de flor*, *Jaume Guasch*, *La Mumerota*, *Dissabte de festa* i *Fantasia Ibérica*.

A continuació ho va fer l'**Escola de Cant d'Estil La Marina**, d'El Puig,, que va cantar varies Albaes, U i dos, U i dotze, acompanyats per la Rondalla Samaruc i tabal i dolçaina.

Seguidament ballaren els Grups de Danses convidats de les Falles **Santiago Rusinyol-Conde Lumiares**, **Av. Blasco Ibañez-Mestre Ripoll**, **Almàssera**, **Dr. Gomez Ferrer de Chirivella** i **El Progrés-Teatre de la Marina**, que interpretaren

Associació Cantares Viejos de Requena

balls típicament valencians, com *Fandango de Cortes*, *Jota d' Useres*, *Seguidilles de Requena*, *Bolero de Castelló*, *U d'Ador*, *Malaguenya de Corbera*, *U de Bocairent*, *Seguidilles* i *Jota de Vallanca*. *U del tio Mariano* i *Jota d'Hortunas*.

Després dels grups de danses, que cadascú ballà dos peces, tornaren a actuar els components de

l'**Escola de Cant d'Estil d'El Puig**, en noves Albaes, U i dos, U i dotze, acompanyats també per la Rondalla Samaruc i tabal i dolçaina.

Seguidament l'**Associació Cultural Rondalla Samaruc de València**, va oferir un verdader concert, en peces de l'últim CD que ha gavat, com són *El tio Paco*, *Jota i Fandango d'Algimia* d'*Almonacid* i el *Bolero de l'Alcudia*.

Escola de Dolçaina El Piló

Tot seguit va ser l'actuació de l'**Associació Cantares Viejos de Requena**, que va interpretar *Bolero del divino infante*, *Jota de cuentas*, *El rule de la vieja*, *Seguidillas nuevas* i *Fandango del tio Mario*.

I en últim lloc actuaren l'**Escola de Dolçaina, Grup de Danses, Tabal i Dolçaina, Rondalla i Cant d'Estil d'El Piló**, que oferiren balls com *Jota de Cheste* i *Masurca de l'agredolç*, Albaes i cant valencià.

Grup de Danses El Piló

A continuació prengué la paraula el President d'El Piló, **Josep Barat**, per agrair a tots els participants la seua aportació ad este Festival i donar-los a cadascú d'ells un recordatori.

El Festival acabà ballant tots els grups junts, uns dalt de l'escenari i uns atre baix, i els presents que volgueren afegir-se, la Jota de Banyeres, per a després refrescar-se en un bon got d'horchata acompanyada de fartons.